

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferfeckého a Mgr. Martina Bobáka ve věci

žalobce: **Mgr. V. V.**
bytem X

proti
žalovanému: **ministr spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 00 Praha 2

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve jmenování JUDr. Bc. Radima Dragouna, Ph.D., do funkce vrchního státního zástupce v Olomouci,

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou dne 22. 11. 2023 domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat v tom, že žalovaný dne 21. 9. 2023 jmenoval s účinností od 25. 9. 2023 a na návrh nejvyššího státního zástupce JUDr. Igora Stráže JUDr. Dragouna do funkce vrchního státního zástupce v Olomouci.
2. Žalobce uvedl, že JUDr. Dragoun byl jmenován do uvedené funkce, aniž v době podání přihlášky, pohovoru před výběrovou komisí či v době podání návrhu na jmenování vykonával povolání státního zástupce. Ve výběrovém řízení přitom bylo diskriminačně stanoveno kritérium výkonu funkce státního zástupce po dobu 8 let. To je podle žalobce v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 12. 10. 2022, č. j. 6 As 68/2022 - 70, podle kterého nemůže být do funkce vedoucího státního zástupce jmenována osoba, která státním zástupcem není. Proto se do výběrového řízení sám nehlásil. Uvedeným postupem tedy bylo porušeno jeho ústavně zaručené právo vstupovat do veřejných funkcí za rovných podmínek, stejně jako právo na zákonný výkon veřejné správy, jehož se může domáhat i žalobou ve veřejném zájmu. Žalobce dodal, že se o zásahu dozvěděl z médií dne 22. 11. 2023.
3. Městský soud v Praze se zabýval otázkou, zda lze podanou žalobu věcně projednat, k čemuž si vyžádal i vyjádření žalovaného a spisový materiál. Žalovaný především zdůraznil, že vrchní státní zástupce je jmenován ministrem spravedlnosti na návrh nejvyššího státního zástupce. V případě žalobce nebyl vůbec podán návrh na jmenování, tudíž ani ke jmenování dojít nemohlo. K vlastnímu jmenování pak žalovaný uvedl, že vycházel ze zákona a dle Dohody o výběru a kariérním postupu státních zástupců, jež obsahuje průběh výběrového řízení. Žalobci ovšem nesvědčí veřejné subjektivní právo být jmenován státním zástupcem, natož vrchním státním zástupcem. Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (**zákon o státním zastupitelství**), ani

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

nestanoví povinnost konání výběrového řízení, žalobci tudíž nesvědčí právo se takového řízení účastnit. Podle žalovaného tak vůbec nemohlo jít o zásah vůči žalobci. Nehledě na to, že jednání související s výběrovým řízením nejsou nijak přičitatelná žalovanému. Žalovaný navrhl žalobu odmítnout, popřípadě jako nedůvodnou zamítnout.

4. Soud úvodem připomíná, že soudní přezkoumatelností procesu jmenování vedoucích státních zástupců se již zabýval NSS ve výše citovaném rozsudku sp. zn. 6 As 68/2022 (na podkladě žaloby téhož žalobce proti jmenování JUDr. Stríže nejvyšším státním zástupcem). V něm dovodil, že správní soudy mají pravomoc přezkoumávat proces jmenování i odvolávání nejvyššího státního zástupce, činí tak přitom v režimu žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s. (akt jmenování je správním rozhodnutím, nikoli zásahem). Žalobu ovšem NSS v souladu s § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítl, jelikož žalobce nesplňoval podmínky pro jmenování nejvyšším státním zástupcem – toho může jmenovat vláda jen z řad státních zástupců, jímž žalobce nebyl a být nemohl (vláda ani řadové státní zástupce jmenovat nemůže). Výběrem a jmenováním nejvyššího státního zástupce proto nemohl být zkrácen na svých právech a k podání žaloby tak nebyl oprávněn. NSS rovněž zdůraznil, že žalobci nesvědčí ani možnost podat žalobu ve veřejném zájmu, neboli *actio popularis* (tu soudní řád správní zásadně nepřipouští). Soulad závěrů NSS s ústavním pořádkem potvrdil v navazujícím usnesení ze dne 17. 1. 2023, sp. zn. III. ÚS 3417/22, i Ústavní soud.
5. Podle zdejšího soudu není důvod se od těchto základních východisek odchýlit ani v případě jiných vedoucích státních zástupců. Zákon o státním zastupitelství v § 10 odst. 1 ke jmenování vrchního státního zástupce stanoví jen tolik, že vrchního státního zástupce jmenuje ministr spravedlnosti na návrh nejvyššího státního zástupce. Zákon blíže neupravuje podmínky výběru kandidátů, nestanoví konkrétní předpoklady pro jmenování vrchním státním zástupcem, tím spíše pak nezakládá ani nárok na jmenování do této funkce. Z citovaného rozsudku NSS je ovšem zřejmé, že jmenovaná osoba musí být současně státním zástupcem (musí splňovat podmínky pro jmenování státním zástupcem a současně být také řádně jmenována).
6. Žalobce není státním zástupcem, bez dalšího tak nemohl být jmenován vrchním státním zástupcem. Pakliže namítá, že JUDr. Dragoun rovněž nebyl státním zástupcem (byl ředitelem Generální inspekce bezpečnostních sborů), soud v první řadě zdůrazňuje, že se žalobce nemůže dovolávat toho, že určitá osoba neměla být do té které funkce jmenována. To se totiž jeho veřejných subjektivních práv nijak nedotýká. Skutečnost, že JUDr. Dragoun nebyl v době výběrového řízení státním zástupcem, nadto výše uvedené nutně nezpochybňuje.
7. V případě, kdy (na rozdíl od nejvyššího státního zástupce) jmenuje vrchního státního zástupce tentýž správní orgán jako státní zástupce, tj. žalovaný (§ 18 odst. 2 zákona o státním zastupitelství), není vyloučeno, že je kandidát nejprve jmenován státním zástupcem a následně vrchním státním zástupcem. To soud zjistil i z předloženého spisového materiálu, podle něhož byl JUDr. Dragoun dne 21. 9. 2023 samostatnými dekrety jmenován státním zástupcem, přidělen k Vrchnímu státnímu zastupitelství v Olomouci a s účinností k 25. 9. 2023 jmenován vrchním státním zástupcem.
8. Jakkoli lze i v duchu citovaného rozsudku NSS vnímat jako standardní spíše jmenování kandidáta zevnitř soustavy státního zastupitelství (JUDr. Dragoun v ní působil dříve, poté

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

přešel ke Generální inspekci bezpečnostních sborů), nyní zvolený postup nelze označit za *prima facie* rozporný se zákonem – nemůže být oporou pro závěr, že by snad mohl být vrchním státním zástupcem jmenován kdokoli, resp. že by mohl kdokoli proces jeho jmenování soudně napadat.

9. Žalobce může napadat pouze to, že se nemohl o veřejnou funkci ucházet za rovných podmínek (čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod). Nicméně i námitky tohoto druhu je možné vznášet jen tehdy, pokud žalobce může danou veřejnou funkci reálně získat. Žalobce ovšem sám státním zástupcem není a ani není dán předpoklad, že by byl do této funkce případně jmenován (taková situace je ryze hypotetická). Nenachází se proto v pozici, v níž by mohl být jmenován vrchním státním zástupcem. To by vyžadovalo mezikrok v podobě jmenování státním zástupcem, pro který jsou zákonem stanoveny samostatné předpoklady a k nimž ani žalobce ničeho neuvádí. V této souvislosti soud připomíná, že nikomu nesvědčí veřejné subjektivní právo být jmenován státním zástupcem, čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod pouze zaručuje právo se za rovných podmínek o takovou funkci ucházet (rozsudek NSS ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 199/2018 - 71, č. 3840/2019 Sb. NSS).
10. Toliko na okraj pak soud dodává, že žalobce ani netvrdí, že mu bylo bráněno v účasti ve výběrovém řízení z důvodu, že nevykonával funkci státního zástupce v době podání přihlášky. Přihlásit se do výběrového řízení navzdory této skutečnosti tudíž obecně mohl; vycházel-li z nesprávného názoru, že tak učinit nemůže, jde to jen k jeho tíži. Namítá-li pak, že diskriminačním byl i požadavek na praxi státního zástupce v délce osmi let, soud tuto otázku vzhledem k odmítnutí žaloby nemohl věcně posuzovat. Uvádí jen tolik, že JUDr. Dragoun uvedený požadavek dle spisového materiálu splňoval (státním zástupcem dříve byl); žalobce bez obdobné či jakékoliv praxe v soustavě státního zastupitelství s ním každopádně nemohl být ve srovnatelné pozici.
11. Soud proto uzavírá, že žalovaný nemohl jmenováním JUDr. Dragouna zasáhnout do veřejných subjektivních práv žalobce. Žaloba tak musela být podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. jako návrh podaný osobou zjevně neoprávněnou odmítnuta. Jelikož dospěl soud k závěru, že je nutné žalobu tak jako tak odmítnout, nepoučoval žalobce o změně žalobního typu ze zásahové žaloby na žalobu proti rozhodnutí; nevyrozumíval ani JUDr. Dragouna, jenž by přicházel v úvahu jako osoba zúčastněná na řízení. O odmítnutí žaloby soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť nerozhodoval o věci samé (§ 49 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*).
12. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 3 věta první s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.
13. Soud nevybíral soudní poplatek za žalobu, proto ani nerozhodoval o jeho vrácení.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. ledna 2024

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.